

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ
I STOPNIA
im. FRYDERYKA CHOPINA**

ul. Piastów 10i, 66-600 Krosno Odrzańskie

Krosno Odrzańskie 2025 r.

Spis treści:

Część I

1. Wstęp
2. Podstawy prawne
3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego
4. Misja Szkoły
5. Wizja Szkoły
6. Sylwetka absolwenta Szkoły
7. Wartości ważne dla społeczności szkolnej
8. Ogólne założenia programu
9. Ewaluacja programu
10. Literatura przedmiotu

Część II

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2025/2026

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń Szkoły.

Cele planu na rok szkolny 2025-2026.

CZĘŚĆ I

1. WSTĘP

Twórcami wychowania i kształcenia w szkole są nauczyciele. Według założeń wprowadzonej reformy wychowanie i kształcenie powinno stanowić integralną całość z zachowaniem właściwych proporcji między przekazem informacji, a rozwijaniem umiejętności i wychowaniem. Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń i jego potrzeby rozwojowe. Szkoła muzyczna w znacznym stopniu różni się od szkół ogólnokształcących ze względu na swój odmienny charakter nauczania. Uczeń szkoły muzycznej I stopnia kształci się w niej przez 6 lat lub 4 lata. Nauczanie odbywa się w ramach zajęć popołudniowych, od 2 do 3 godzin co najmniej dwa razy w tygodniu. Obok zajęć obowiązkowych takich jak instrument główny, kształcenie słuchu, rytmika, audycje muzyczne, chór szkolny, orkiestra szkolna czy inne zespoły instrumentalne, uczeń bierze udział w koncertach, popisach, konkursach organizowanych przez szkołę lub instytucje pozaszkolne. Ze względu na małą ilość godzin spędzonych w szkole realizowanie zadań wychowawczych i profilaktycznych wymaga od nauczycieli dużych umiejętności.

Bezwzględny priorytet w wychowaniu dziecka mają rodzice. Rola szkoły, w tym przypadku muzycznej, niezastąpiona będzie w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności artystycznej. Przy tworzeniu programu wychowawczo-profilaktycznego niezbędna jest współpraca z rodzicami. Współpraca ta powinna rozpoczynać się w momencie przyjmowania dziecka do szkoły wraz z prezentacją programu wychowawczo-profilaktycznego. Uczeń szkoły muzycznej powinien mieć możliwość integralnego rozwoju wszystkich sfer swojej osobowości, rozwijać się fizycznie, kształcić zmysły, nabywać umiejętności kierowania emocjami. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły muzycznej uwzględnia program nauczania poszczególnych klas, przewija się poprzez zajęcia lekcyjne indywidualne i zbiorowe oraz zajęcia pozalekcyjne (koncerty, popis, konkursy, audycje muzyczne, wycieczki). Szkoła muzyczna główny nacisk kładzie na rozwój sfery osobowej, intelektualnej i moralnej.

2 PODSTAWY PRAWNE

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. *w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2018 r. poz. 214).

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. *w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1793).

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 lipca 2019 r. *w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz. U. z 2017 r. poz.1763).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. *w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).

3. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Krosno Odrzańskie jest powiatowym miastem w województwie lubuskim liczącym ok 16 tys. mieszkańców. Szkoła muzyczna, obok Centrum Artystyczno-Kulturalnego ZAMEK stanowi miejsce nauki i rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży, a także służy mieszkańcom miasta i powiatu jako przewodnik w świecie muzyki klasycznej. Oprócz działalności dydaktycznej, szkoła prowadzi działalność propagującą muzykę klasyczną - odbywają się w niej koncerty profesjonalnych artystów muzyków: instrumentalistów, wokalistów oraz przeróżnych zespołów muzycznych, w tym absolwentów szkoły kontynuujących edukację w szkołach muzycznych II stopnia i na Akademiach Muzycznych.

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Krośnie Odrzańskim rozpoczęła działalność 1 września 1974 r. w budynku przy Placu B. Prusa 3. W latach 1978-2012 jej siedziba mieściła się przy ul. B. Chrobrego 13. W 2005 roku Szkoła otrzymała nieodpłatnie od Gminy Krosno Odrzańskie budynek pokoszarowy, którego przebudowa została zrealizowana etapowo w ramach Programu operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Rozwój infrastruktury kultury w latach 2007-2013. Dzisiejsza siedziba szkoły to piękny, przestronny i przyjazny budynek z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych, który niewątpliwie zachęca do nauki i przebywania w nim.

W szkole zatrudnionych jest 11 nauczycieli i 5 pracowników administracji i obsługi, a naukę pobiera około 80 uczniów. Szkoła prowadzi naukę w cyklu sześcioletnim oraz czteroletnim. Zajęcia szkolne obejmują lekcje gry na wybranym instrumencie (akordeonie, altówce, flecie poprzecznym, fortepianie, gitarze, klarnecie, wiolonczeli, saksofonie lub skrzypcach) oraz zajęcia ogólnomuzyczne: kształcenie słuchu, rytmikę, audycje muzyczne chór i zespoły kameralne.

Jako aktywna placówka kulturalna szkoła współpracuje z placówkami oświatowymi, Urzędem Miasta, Starostwem Powiatowym, Strażą Graniczną, V Batalionem Saperów, a także instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie miasta i powiatu krośnieńskiego. Uczniowie i nauczyciele szkoły często uświetniają swoimi występami przeróżne uroczystości na terenie miasta i powiatu. Do cyklicznych koncertów odbywających się w szkole należą: Wieczór Kolęd, koncerty z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki i Dnia Matki, Koncerty Najlepszych Uczniów, koncerty dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych oraz koncerty okolicznościowe.

24 czerwca 2013 roku odbyła się wyjątkowa uroczystość nadania imienia szkole. Jako jedyna w regionie lubuskim otrzymała zaszczytne imię wybitnego polskiego kompozytora Fryderyka Chopina.

W ramach corocznych obchodów Dnia Patrona Szkoły odbywają się konkursy wiedzy o życiu i twórczości kompozytora naprzemiennie dla uczniów naszej szkoły oraz uczniów ze szkół podstawowych powiatu krośnieńskiego, które pozwalają uczniom coraz głębiej poznać sylwetkę Fryderyka Chopina jako człowieka i artysty. Organizowane przez nas audycje muzyczne, recitale, koncerty z udziałem znanych i wybitnych artystów, służą popularyzowaniu działalności Fryderyka Chopina jako pianisty, kompozytora i nauczyciela. Mamy nadzieję, że autorytet i wzorzec osobowy Fryderyka Chopina pomoże wychowywać uczniów na godnych obywateli, patriotów i przyszłych, wrażliwych odbiorców i animatorów kultury.

W 2019 roku został ogłoszony wśród uczniów konkurs na tekst hymnu szkolnego. Jury wybrało najciekawszą pracę i następnie kompozytor, absolwent naszej szkoły, opracował muzykę na motywach Ballady F-dur op. 38 F. Chopina. Pierwsze wspólne wykonanie Hymnu szkoły odbyło się podczas uroczystości jubileuszu 45-lecia szkoły.

Co roku organizowane są wyjazdy na koncerty i spektakle operowe, a także szkolne wycieczki edukacyjne. Zachęcają uczniów do większego zainteresowania wykonawstwem muzycznym, życiem sławnych artystów i kompozytorów, miejscami w których żyli i tworzyli. Zwiedzanie nowych miejsc budzi podziw dla piękna przyrody i architektury, ale przede wszystkim wyjazdy ukierunkowane są na poznawanie piękna, bogactwa i ogromnej wartości muzyki.

Dbamy też o wychowanie młodego człowieka corocznie organizując Konkurs Melomana, którego celem jest uwrażliwianie uczniów poprzez kontakt z żywą muzyką. Natomiast konkurs „Uczeń roku” promuje wysokie wyniki w nauce i osiągnięcia artystyczne oraz przykładową postawę uczniowską i koleżeńską.

Wysiłki nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły skierowane są na rozwijanie talentów i umiejętności muzycznych dzieci, tworzenie przyjaznego otoczenia dla ich rozwoju, a także kształtowanie uczciwości, odpowiedzialności, systematyczności, wrażliwości na sztukę, a przede wszystkim radości z wykonywania i przeżywania muzyki. Szkoła stara się tworzyć takie warunki aby uczeń w jak najlepszy dla niego sposób nabywał

wiedzę i umiejętności, niezbędne w późniejszym, dorosłym życiu. Istotne jest aby uczniowie rozwijali umiejętności i zainteresowania oraz mieli poczucie, że osiągnęli sukces na miarę swoich możliwości.

Rozwój muzyczny dzieci jest naszą szczególną troską, bo to wspaniała inwestycja w przyszłość, aby ich dorosłe życie było ciekawsze i piękniejsze.

4. MISJA SZKOŁY

Szkoła ukierunkowana jest na osiąganie jakości pracy i wysokich efektów kształcenia zgodnie z oczekiwaniami uczniów, ich rodziców i opiekunów. Szkoła zapewni każdemu uczniowi:

- szansę rozwoju uzdolnień muzycznych i osiąganie sukcesów,
- rozwój wrażliwości estetycznej i poczucie piękna,
- zapewni zdrowe, bezpieczne i higieniczne warunki,
- zachęci uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- rzetelnie przygotuje absolwentów do dalszego kształcenia w szkole muzycznej wyższego stopnia,
- szkoła kształtuje świadomego odbiorcę sztuki.

5. WIZJA SZKOŁY

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Fryderyka Chopina w Krośnie Odrzańskim:

- tworzy wspólnotę uczniów, rodziców i nauczycieli połączonych ze sobą więziami emocjonalnymi, opartą na wzajemnej życzliwości, szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałaniu,
- zapewnia uczniom bezpieczeństwo, uczy postawy dbałości o zdrowie własne i innych oraz wyposaża uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- kształtuje osobowość uczniów, wyrabia poczucie estetyki, gustu i wrażliwości na wszelkie formy sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki,
- wychowuje uczniów, którzy godnie reprezentują rodzinę, szkołę oraz są świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, szanują kulturę i tradycje swojej Ojczyzny,
- jest nowoczesną, przyjazną placówką przygotowującą uczniów do dalszego poszerzania wiedzy muzycznej, wykonywania zawodu muzyka na wysokim poziomie oraz popularyzacji muzyki w środowisku,
- jako placówka artystyczna jest silnie powiązana ze środowiskiem lokalnym, łączy społeczność szkolną ze środowiskiem lokalnym poprzez udział w imprezach środowiskowych, współpracuje z instytucjami na terenie miasta i powiatu Krosno Odrzańskie.

6. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY:

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

- ♪ posiadał i wykorzystywał uporządkowaną wiedzę i umiejętności,
- ♪ był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia,
- ♪ umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych,
- ♪ umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec Internetu, programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy,
- ♪ dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca,

- ♪ potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami,
- ♪ dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata,
- ♪ znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów,
- ♪ szanował dziedzictwo kulturowe,
- ♪ był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie.

7. WARTOŚCI WAŻNE DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Wartości wskazane zostały przez uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych:

- przyjazny klimat szkoły,
- kultura pracy w zespole klasowym,
- tolerancja – uznanie różnic indywidualnych i kulturowych
- gotowość i zaangażowanie uczniów oraz wytrwałość w dążeniu do celu
- zaangażowanie wychowawcze rodziców w budowanie postaw
- partnerska współpraca pracowników szkoły z rodzicami
- kreatywność i myślenie twórcze wśród nauczycieli – pobudzanie aktywności twórczej uczniów i kreatywne podejście do pracy z uczniami

8. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Ogólne

- rozwijanie patriotyzmu oraz zasad poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego
- wspieranie indywidualnej drogi rozwojowej
- budowanie wzajemnych relacji w społeczności szkolnej opartych na zaufaniu i życzliwości.
- przygotowanie do życia w społeczeństwie – kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.

Szczegółowe

- zapewnienie bezpiecznych warunków oraz przyjaznej atmosfery sprzyjającej nauce z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych uczniów.
- formowanie poczucia godności własnej ucznia oraz kształtowanie postawy akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.
- kształtowanie pozytywnych stosunków koleżeńskich
- kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.
- rozbudzanie ciekawości poznawczej, traktowania wiedzy jako wartości ważnej przez całe życie.
- wspieranie ucznia w indywidualnym i wszechstronnym rozwoju, określaniu swoich predyspozycji, umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji.
- kształtowanie postawy aktywności społecznej.
- rozwijanie wrażliwości emocjonalnej poprzez działania twórcze.
- Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

a) UCZESTNICY I REALIZATORZY PROGRAMU WYCH-PROF.

Program wychowawczy Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. F. Chopina w Krośnie Odrzańskim jest adresowany do:

- **RODZICÓW**, którzy powierzając swoje dzieci szkole muzycznej oczekują:
 - solidnego procesu dydaktycznego
 - wychowania w poszanowaniu wartości humanistycznych i patriotycznych
 - wyrobienia wrażliwości estetycznej i społecznej
- **UCZNIÓW**, którzy uczęszczając do szkoły muzycznej pragną:
 - zdobywać umiejętność gry na instrumencie
 - poszerzać wiedzę teoretyczną z zakresu muzyki
- **NAUCZYCIELI**, którzy do procesu dydaktycznego będą włączali i realizowali wyznaczone cele wychowawcze

b) POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH I NIEPEDAGOGICZNYCH

Wychowanie w szkole muzycznej to: „mądre towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i dawanie mu wartościowego środowiska wychowawczego”. W toku nauki w szkole muzycznej uczeń stopniowo poznaje kim jest, kształtuje coraz pełniejszy obraz samego siebie, rozpoznaje swoje talenty i ograniczenia, uczy się akceptować siebie takim, jakim jest.

W szkole muzycznej ogromną rolę w wychowaniu ucznia spełnia nauczyciel instrumentu, który swoim przykładem i wiedzą kształci jego osobowość, wrażliwość, poczucie estetyki i postrzeganie otoczenia. Wdraża do rozumienia własnych, pozytywnych i negatywnych emocji. Zadania wychowawcze ukierunkowane są na kształtowanie umiejętności i postaw ucznia. Wychowanek w trakcie nauki w szkole muzycznej poznaje zasady współdziałania w grupie, uczy się kultury osobistej, tolerancji i poszanowania drugiego człowieka. Oddziaływania wychowawcze przygotowują ucznia do występów przed publicznością, uczą odpowiedniego zachowania się na scenie, twórczej ekspresji i świadomej percepcji wykonywanych utworów.

Wszyscy pracownicy szkoły obowiązani są do wychowywania uczniów w umiłowaniu ojczyzny, w poszanowaniu konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka. Dbają o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi. Uczą patriotyzmu i szacunku dla tradycji.

9. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Celem ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest uzyskanie opinii na temat efektywności i skuteczności działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w Szkole. Ewaluacji poddawane są zadania szczegółowe programu, zgodnie z bieżącymi potrzebami wdanym roku.

Weryfikacja odbywa się raz w roku za pomocą takich metod jak:

- ankieta dla uczniów;
- wypowiedzi rodziców;
- opinie i uwagi nauczycieli wyrażone na zebraniach Rady Pedagogicznej;
- obserwacja działań wychowawczych;
- obserwacja zachowań uczniów w różnych sytuacjach szkolnych.

Wyniki ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego służą do sformułowania wniosków w zakresie skuteczności realizowanych zadań wychowawczo-profilaktycznych oraz modyfikacji tych zadań w kontekście osiągniętych celów i bieżących potrzeb uczniów.

10. LITERATURA PRZEDMIOTU

D. Macander, Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej*. ORE, Warszawa 2017, dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/>

J. Śmieszalska, *Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf

M. Wieczorek, *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki*. ORE, Warszawa 2018, dostęp: <http://www.bc.ore.edu.pl/Content/922/Program+wychowawczo-profilaktyczny+krok+po+kroku.pdf>

B. Wojtanowska-Janusz, *Realizacja programów wychowawczych na przykładzie szkół muzycznych bez pionu ogólnokształcącego w regionie lubelskim*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

NA ROK SZKOLNY 2025-2026

REKOMENDACJE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE CEA NA ROK 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się w załączniku poniżej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego

2025/2026 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

DIAGNOZA AKTUALNYCH POTRZEB I ZAGROŻEŃ SZKOŁY

Plan profilaktyczno-wychowawczy na rok szkolny 2025/2026 opracowany został na podstawie diagnozy aktualnych potrzeb i zagrożeń dla środowiska szkolnego opartej na wynikach anonimowego badania ankietowego.

Badanie dotyczyło czynników chroniących, czynników ryzyka, oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych. Przeprowadzone zostało we wrześniu 2025 roku w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Fryderyka Chopina w Krośnie Odrzańskim. Skierowane było do uczniów starszych: II-IV c4 oraz IV-VI c6. Udział wzięło 31 uczniów.

Wnioski wynikające z przeprowadzonego wśród uczniów badania:

Pytania dotyczące zachowań ryzykownych:

- dzieci nie uczestniczą w szkole w sytuacjach konfliktowych (kłótnie, przepychanki, nieporozumienia) (tak - 00,0; raczej tak - 9,68; raczej nie - 35,48; nie - 54,84)
- uczniowie nie stosują środków przemocowych wśród koleżanek i kolegów (tak - 3,23; raczej tak - 9,68; raczej nie - 29,03; nie - 58,06)
- w szkole nie występują niebezpieczne sytuacje (np. szarpanie, kradzieże, wyśmiewanie, dokuczanie) (tak - 9,68; raczej tak - 6,45; raczej nie - 32,26; nie - 51,61)
- na terenie szkoły nie występuje palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie narkotyków, wymuszanie pieniędzy (tak - 6,45; raczej tak - 00,0; raczej nie - 6,13; nie - 77,42)

Pytania dotyczące zaufania wobec nauczycieli:

- uczniowie w większości czują, że mogą zwrócić się po pomoc do nauczyciela w przypadku trudności i kłopotów (tak - 25,81; raczej tak - 51,61; raczej nie - 9,68; nie - 12,9)
- nauczyciele reagują na złe zachowanie uczniów (tak - 46,67; raczej tak - 50,0; raczej nie - 3,33; nie - 00,0)
- nauczyciele dbają o rozwój i dobre samopoczucie ucznia (tak - 48,39; raczej tak - 35,48; raczej nie - 3,23; nie - 12,9)
- uczniowie odczuwają, że nauczyciele w większości stwarzają dobrą, przyjazną, sprzyjającą nauce atmosferę (tak - 56,67; raczej tak - 20,0; raczej nie - 3,33; nie - 20,0)

Pytania dotyczące relacji uczniów z otoczeniem

- uczniowie raczej mają zaufanie wobec kolegów i koleżanek z klasy (tak - 25,81; raczej tak - 54,84; raczej nie - 6,45; nie - 12,9)
- uczniowie w większości odczuwają akceptację ze strony koleżanek i kolegów z klasy (tak - 37,93; raczej tak - 48,28; raczej nie - 6,9; nie - 6,9)
- uczniowie raczej rozmawiają z rodzicami o ewentualnych problemach dotyczących kolegów lub koleżanek z klasy (tak - 29,03; raczej tak - 32,26; raczej nie - 9,68; nie - 29,03)

Pytania dotyczące samopoczucia uczniów w szkole:

- zajęcia w szkole raczej wywołują w dzieciach pozytywne emocje (tak - 29,03; raczej tak - 51,61; raczej nie - 9,68; nie - 9,68)
- według uczniów szkoła jest bezpiecznym miejscem

(tak - 58,06; raczej tak - 29,03; raczej nie - 6,45; nie - 6,45)

- według uczniów nie ma w szkole potrzeby osoby zaufanej (np. psychologa)

(tak - 14,33; raczej tak - 10,0; raczej nie - 23,33; nie - 53,33)

1. Cele główne

- Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska nauki i rozwoju artystycznego.
- Wzmacnianie postaw prospołecznych, samodyscypliny i odpowiedzialności uczniów.
- Diagnozowanie i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.
- Wspieranie uczniów zdolnych, ale z trudnościami edukacyjnymi i rozwojowymi.
- Współpraca z rodzicami oraz instytucjami lokalnymi w zakresie wychowania i profilaktyki.

2. Kierunki działań

a) Praca dydaktyczna i wychowawcza

- Utrwalanie wartości takich jak: odpowiedzialność, systematyczność i kultura osobista.
- Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej podczas prób orkiestry, chóru i koncertów.
- Organizacja cyklu zajęć *Rytmika dla Smyka* jako narzędzia wczesnej profilaktyki i integracji ze szkołą.

b) Pomoc psychologiczno–pedagogiczna

- Wczesna identyfikacja trudności uczniów – systematyczna obserwacja i konsultacje z rodzicami.
- Indywidualizacja procesu nauczania (elastyczność programowa, wsparcie akompaniatorów).
- Dokumentowanie i wdrażanie dostosowań edukacyjnych.

c) Profilaktyka zagrożeń

- Diagnoza czynników ryzyka i chroniących poprzez coroczne ankiety dla uczniów i rodziców.
- Warsztaty dotyczące radzenia sobie ze stresem scenicznym, treścią i przeciążeniem obowiązkami.
- Edukacja antynarkotykowa i antyuzależnieniowa (współpraca z poradnią i policją).

d) Rozwój kompetencji nauczycieli

- Poszerzanie wiedzy z psychologii i pedagogiki artystycznej (lektury CEA, szkolenia, WDN).
- Wymiana doświadczeń poprzez lekcje otwarte i warsztaty metodyczne.

e) Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

- Koncerty edukacyjne w szkołach i przedszkolach – promocja wartości artystycznych.
- Spotkania z rodzicami na temat wspierania rozwoju dziecka w edukacji muzycznej.
- Kontynuacja programu „Akademia Malucha – Rytmika dla Smyka” z udziałem rodziców.

CELE OGÓLE	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSÓB REALIZACJI
Opieka psychologiczno-pedagogiczna	- dostosowywanie materiałów edukacyjnych i metod nauczania do potrzeb uczniów w zakresie psychologii - odpowiednie doksztalcanie kadry pedagogicznej z dziedziny psychologii, pedagogiki - organizowanie przedsięwzięć mających na celu wspólne działania uczniów w grupie, dbanie o życzliwe, bliskie relacje między uczniami	- uświadamianie uczniów, że nauczyciel służy pomocą i jest gotowy porozmawiać o każdym problemie - okazywanie uczniom większego zainteresowania jego potrzebami poznawczymi - zachęcanie rodziców - do rozmów z dziećmi o atmosferze panującej na lekcjach i wspólnego rozwiązywania problemów ucznia.
Przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych, społecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.	- umiejętność zauważania i rozpoznawania w szkole zachowań przemocowych, - zapobieganie pojawianiu się sytuacji niebezpiecznych (szarpanie, kradzieże, wyśmiewanie) - Obserwowanie uczniów przez nauczycieli podczas przerw - Kontynuacja działań na rzecz zapewnienia dobrostanu psychicznego uczniów	- budowanie życzliwych relacji między uczniami (obserwacja zachowań) - wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa uczniów, - częstsze rozmowy z uczniami na tematy związane z negatywnym zachowaniem uczniów - reagowanie na zachowania społeczne. - Uwzględnienie w planie pracy szkoły imprez i działań wspomagających realizację priorytetów Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Zatwierdzam Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej

I st. im. F. Chopina w Krośnie Odrzańskim na rok 2025/2026 do realizacji.

.....
Data i podpis dyrektora szkoły

Opracowanie Programu Wychowawczo – profilaktycznego:

Joanna Borowik, Natalia Woźniak, Elżbieta Zakrzewska